

Økonomikonference 2013

- Juridisk risikostyring af landmandens kontrakter

**Jacob Langvad
Nielsen
VFL, erhvervsjura
Specialkonsulent
Advokat (L)
E-mail: jln@vfl.dk
4. oktober 2013**

Formål med kontrakter

- Regulere forløbet af en aftaleperiode
- Beskriver parternes rettigheder og pligter
  - Bør beskrive alle væsentlige forhold, som parterne lagde vægt på ved indgåelsen af aftalen
- Skulle gerne forhindre uenighed!!
- Skaber sikkerhed og tryghed
- Aftaler er bindende for begge parter!

Aftaleretlige principper

- Der hersker aftalefrihed
- Ikke regler for, hvordan en aftale skal se ud
- Både mundtlige og skriftlige er gyldige
- Aftalens ordlyd gælder
  - UP: Ingen "fortrydelsesret"
  - Modifikation 1: Aftalelovens § 36 (Urimelig aftalevilkår)
  - Modifikation 2: Bristede forudsætninger
    - Begge modifikationer er meget vanskeligt at komme igennem med i erhvervsforhold

Hvornår er en aftale indgået?

- Når en aftale er underskrevet
- Når en aftale er underskrevet af den ene, og den anden forholder sig passiv
- Når en ordrebekræftelse er modtaget, uden at der reageres - modsat
  - **VLD af 8. januar 2009** og **VLD af 8. juli 2010**
  - Telefonsamtaler om kornaftaler medførte fremsendelse af aftale(udkast), der ikke blev underskrevet = betragtedes som et tilbud – IKKE som en ordrebekræftelse.
- Kutyme, sædvane eller fast praksis

Foderkontrakter

○ 1) Køber af foderstoffirma - DLG, Danish Agro...

Individuel del

- Enten specifik aftale eller ordrebekræftelse
- Vedr. bl.a. mængde, varighed, fodersort mv.
- Vide muligheder for forhandling

Fortrykte standardvilkår

- Benævnt "handelsvilkår", "købsbetingelser" mv.
- Lavet af den ene part - kan "muligvis" forhandles
- Der henvises typisk til standardvilkårene i den individuelle aftale og i ordrebekræftelsen

○ 2) Køber af anden landmand – kun individuel del

Standardvilkår - eksempler

○ Købeloven

- I handelskøb er enhver forsinkelse væsentlig
  - = ophævelse og erstatning hvis tab (fx ved dækningskøb)

○ DLG:

- Forsinkelse med levering giver ikke ret til ophævelse, før K i skriftlig meddelelse har fastsat en rimelig frist og betinget sig ophævelse, hvis levering ikke sker rettidigt.
- Ingen ret til erstatning ved forsinkelse.
- Forsinkelse med én leverance berettiger ikke til ophævelse af senere leverancer.

Aftalens indhold

Aftalens genstand

- Præcis angivelse af foderblanding, råvarer...
- Kvalitetskrav
- Må køber skifte blanding i aftaleperioden
- Kan sælger skifte blanding i aftaleperioden, og i givet fald under hvilke betingelser

Aftalens indhold (fortsat)

Mængde og varighed

- Omhandler aftalen en bestemt mængde (kg, hkg. eller ton) eller alternativt høsten fra bestemte marker (marknumre eller ha.)
- Varigheden af forpligtelsen til at aftage
- Begge dele binder køber – HÅNDHÆVES af foderstoffirmaer!!!
- Vær omhyggelig med at vurdere mængden i den aftalte periode, evt. vælge kortere kontraktperioder.

Aftalens indhold (fortsat)

Restmængde

- Hvad gælder, hvis ikke man aftager den aftalte mængde? Misligholdelse!
- Foderstoffirmaet har ofte forskellige muligheder
  - Annullere restmængden
  - Forudfakturering + beregning af lagerleje
  - Differenceafregne -> erstatning
  - Lade aftaleperioden løbe videre indtil mængde er aftaget, evt. med prisregulering

Aftalens indhold (fortsat)

Prøveudtagning og analyser ("Læsseprøver")

- Bevis for mangler ved det leverede.

- DLG's standardbetingelser:

"For foderstoffer kan bevis for mangler eller defekter samt heraf følgende produktskade på ting, herunder på dyr, alene føres ved læsseprøver udtaget og opbevaret af DLG og således ikke ved prøver udtaget af køber på egen hånd."

Aftalens indhold (fortsat)

Prøveudtagning og analyser ("Læsseprøver")

- Hvor ofte skal der foretages læsseprøver?
- Hvor længe skal de opbevares?
  - Ex med forurenede foderblandinger
- Hvordan skal læsseprøve opbevares?
- Kan køber forlange tankprøve fra foderbilen, og hvad værdi har denne?
- Hvornår kan en siloprøve tillægges værdi?

Generelt

- Sørg for at få udleveret standardbetingelserne, hvis en del af aftalen
- Hvis uenig med foderstoffirmaet, så reager skriftligt (bevissikring) og hurtigt (erhverv)
- Så snart køber kan forudse, at kontraktmængden ikke kan overholdes, så kontakt foderstoffirmaet
- NB: Henvisning til Høstinformation

Leveringsaftaler

- Landmand leverer korn, mælk, afgrøder mv.

- Stigende professionalisering af samhandel med foderstoffirmaer
- Samme problemstillinger som ved foderaftaler – fokus på:
  - Standarddokumenter
  - Aftalens genstand og kvalitet
  - Mængde og varighed
  - Prøveudtagning og analyse - bevis

- DAKOFO's købsbetingelser - der henvises ofte hertil i leveringsaftaler

I forbindelse med at et DAKOFO medlem indgår aftale om køb af korn, ærter, raps, majs eller andre afgrøder - herunder maltbyg, brødhvede og tilsvarende specialprodukter - er sælger forpligtet til at levere den aftalte mængde. I tilfælde hvor sælger ikke leverer aftalte mængder er denne pligtig at holde køber skadesløs for den ikke leverede mængde.

- Nøje vurdering af mængde til levering

- Kvalitetskrav ved levering til foderstoffirmaer
  - Levering af ”gode og sunde varer”

- **”Rapssagerne”**
  - 3 Landmænd leverer raps til DLG og Danish Agro

○ ”Rapssagerne”

- Købsbekræftelserne ”gode og sunde varer”
- Henvises til Danish Agro og DLG´s handelsbetingelser (næsten identiske)
- Af afregningsbetingelserne ”Høstinformation 2010” fremgik, at der skete kvalitetsregulering for spirrede kerner i maltbyg og eksporthvede.
- Sensommer usædvanlig regnfuld – grobund for spirringer i afgrøder, herunder for raps, hvilket ikke var set før.
- **Kan der kvalitetsreguleres for spirrede raps? Er det en mangel?**

- DLG og Danish Agro beregnede et forholdsmæssigt afslag i oplagsnotaer uden følgebrev og uden yderligere præcisering af mangelsindsigelsen.
  - **Korrekt reklamation?**
- DLG og Danish vandt sagen!
  - Spirrede raps var et ukendt fænomen
  - Mangel: Kunne ikke anvendes til madolie
  - Meddelelse om fradrag i oplagsnotaer var ikke usædvanligt i branchen

Forpagtningskontrakter

- Forpagter:

- TL § 3

- *Brugsrettigheder, der ikke er stiftet på længere tidsvilkår end de sædvanlige, er gyldige mod enhver uden tinglysning. Ved brugsrettigheder over landejendomme er en opsigelse St. Hansdag til at fratræde næstfølgende 1. maj sædvanligt vilkår.*

- Hvis der er aftalt uopsigelighed i 5 år, og bortforpagter går konkurs?

- Konkursboet skal ikke respektere uopsigelighed, hvis længere end sædvanligt varsel (landejendomme ca. ét år)
  - Økologistøtte forudsætter at økologisk dyrkning i 5 år.
- **NB:** Få tinglyst kontrakten hvis opsigelsesvarslet er længere end sædvanligt

- Bortforpagter:
- Forpagtningsafgift - betalingstermin
  - Anbefal løbende betaling – kvartalsvist
  - Evt. forudbetaling, hvis ikke der stilles sikkerhed
- Flere forpagtningsforhold kendetegnet ved betaling én gang om året efter høst
  - Hvis forpagter går konkurs efter høsten, men inden forpagtningsafgift er betalt og inden aftale er ophævet?
    - Simpelt krav i konkursboet